

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 31P/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121204122
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Topolčanská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121204122.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Renátou Topolčanskou vo veci starostlivosti súdu o maloletého W. W., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: zomrelej matky O. W. a zomrelého otca P. Q., za účasti starej matky U. W., trvale bytom P. XXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Nad maloletým W. W. sa nariaďuje ústavná starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre I., Q. XXX, I..

Týmto sa zmeňuje rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/17/2017-42 zo dňa 31.10.2017.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín svojím podnetom doručeným Okresnému súdu Trenčín dňa 28.05.2021 žiadal, aby súd nariadil nad maloletým W. W. ústavnú starostlivosť. Uviedol, že uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/10/2020 bolo maloletému W. uložené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odborného poradenstva maloletému, ktoré sa realizovalo v Reedukačnom centre I.. Z komplexnej správy Reedukačného centra I., ktorá bola ÚPSVaR Trenčín doručená 30.04.2021, vyplýva, že sa maloletý pomerne rýchlo a primerane adaptoval v reedukačnom programe, vzťahová väzba maloletého W. a starej matky je výrazne narušená, maloletý W. aktívne spolupracuje so psychológom centra a prejavuje záujem o zmenu správania, eliminovaní požívania drog alebo iných návykových látok. Maloletý W. je v pravidelnom kontakte so starou matkou a maloletým bratom W.. Dňa 11.05.2021 bola zo strany sociálnej kurátorky realizovaná terénna sociálna práca v reedukačnom centre. Odborný personál uviedol, že správanie maloletého W. si vyžaduje pravidelnú korekciu a usmerňovanie. Vzhľadom ku potrebe osvojenia si pozitívnych zmien v správaní a tendencii páchania trestnej činnosti, požívaniu drog a iných návykových látok, výrazne narušenému vzťahu so starou matkou, sa ústavná starostlivosť javí ako najlepšia forma odbornej pomoci maloletému, taktiež aj s prihliadnutím na aktuálne trestné konania na Okresnom súde Trenčín. Maloletý W. počas rozhovoru vyjadril predstavu, že zotrvá v Reedukačnom centre I. do jeho plnoletosti. Taktiež verbalizoval, že sa obáva páchania opakovanej trestnej činnosti, ak by sa navrátil do domácnosti. Tvrdil, že aktívne spolupracuje s psychologičkou. Dňa 25.05.2021 bola realizovaná terénna sociálna práca v domácnosti starej matky pani W., ktorá prejavila záujem o pobyt maloletého W. v domácom prostredí počas letných prázdnin, ale vzhľadom ku jeho predchádzajúcemu nevhodnému správaniu, páchaniu trestnej činnosti, si nevie predstaviť, že by maloletý W. zostal v jej starostlivosti, a preto žiada sociálnu kurátorku, aby zabezpečila pre maloletého W. ústavnú starostlivosť. Stará matka uviedla, že je v pravidelnom telefonickom kontakte s maloletým W. a odborným tímom centra.

2. Kolízny opatrovník doporučil ústavnú starostlivosť nad maloletým W. nariadiť.

3. Stará matka sa k návrhu písomne vyjadrila. S nariadením ústavnej starostlivosti súhlasila. Taktiež súhlasila s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti, nakoľko sa nemohla pojednávania zo zdravotných dôvodov zúčastniť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom podnetu zo dňa 28.05.2021, so správou Reedukačného centra I. zo dňa 30.04.2021, s uznesením tunajšieho súdu č.k. 32P/120/2021-13 zo dňa 01.07.2021, ako aj s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 31P/58/2021, a zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 31P/17/2017-42 zo dňa 31.10.2017 bol maloletý W. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. W..

6. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 31P/10/2020-24 zo dňa 03.12.2020 bolo maloletému W. nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, ktoré bude realizované v Reedukačnom centre I. najdlhšie po dobu 6 mesiacov.

7. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 32P/85/2020-7 zo dňa 08.04.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý odovzdaný z Diagnostického centra O. - G. O. do starostlivosti Reedukačného centra, Q. č. XX/XXX, I.. Dôvodom premiestnenia bolo, že sa u maloletého W. vyskytli opakované úteky z diagnostického centra a počas pobytu u starej matky požívanie návykových látok a možné páchanie trestnej činnosti. Svoje správanie maloletý vtedy ani nepopieral. Súd preto dospel k záveru, že bolo potrebné u maloletého zabezpečiť prísnejší režim, ktorý ho bude viesť k výraznej zmene v jeho správaní.

8. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 32P/120/2021-13 zo dňa 01.07.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol ponechaný v starostlivosti Reedukačného centra I., a to za účelom zabezpečenia reedukačného programu, dočasne, do rozhodnutia vo veci samej o nariadení ústavnej starostlivosti. Dôvodom na ponechanie maloletého dieťaťa v reedukačnom centre bolo, aby aj naďalej bola maloletému poskytovaná odborná špecializovaná starostlivosť.

9. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 31P/58/2021-16 zo dňa 16.07.2021 bolo začaté konanie bez návrhu o nariadení ústavnej starostlivosti.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 21.10.2021 uviedol, že správanie maloletého W., ktorý má aktuálne XX rokov, navštevuje strednú odbornú školu pridruženú k Reedukačnému centru I., sa zlepšilo, riadne si plní svoje školské povinnosti, ako aj rozvíja praktické zručnosti. Popri vzdelávacom procese absolvuje aj brigádnickú činnosť v spolupráci s vychovávateľmi predmetného centra. Psychoterapeut Reedukačného centra I. realizuje s maloletým psychoterapeutické sedenia, ktoré mu boli uložené v trestnom konaní na základe rozsudku a pripravuje tak maloletého aj na osamostatnenie, vzhľadom k blížiacemu sa veku plnoletosti. Úrad práce realizuje pravidelné návštevy reedukačného centra. Z poslednej návštevy vyplynulo, že v najlepšom záujme maloletého je práve nariadenie ústavnej starostlivosti, vzhľadom k osvojeniu si pozitívnych zmien správania, ako aj k potrebe korekcie a sprevádzania maloletého a príprave na osamostatnenie. S maloletým bol taktiež realizovaný individuálny rozhovor, počas ktorého bol primerane veku oboznámený s predmetom konania, s čím maloletý súhlasil a vyjadril taktiež aj spoluprácu do budúcnosti so sociálnym kurátorom pre plnoleté fyzické osoby po ukončení ústavnej starostlivosti z dôvodu, že vníma potrebu pomoci zo strany dospelšej osoby. Maloletý má predstavu, že sa riadne zamestná, dokončí si strednú školu v I., absolvuje autoškolu a nájde si plnohodnotné bývanie. Taktiež bol zrealizovaný aj pohovor so starou matkou pani W., ktorá uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti, vzhľadom k jej závažnému zdravotnému stavu, ako aj výraznému problémovému správaniu maloletého pred umiestnením. Poukázané bolo, že počas pobytu cez letné prázdniny maloletý užil marihuanu, nie je vylúčené, že aj iné návykové látky a má taktiež tendenciu ku páchaniu trestnej činnosti spojenej s užívaním návykových látok. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kolízny opatrovník doporučil nariadiť nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Reedukačnom centre I..

11. Z hodnotiacej správy žiada z Reedukačného centra I. zo dňa 30.04.2021 vyplynulo, že maloletý sa prispôbil podmienkam zariadenia bez negativistických javov. Do činností sa aktívne zapája, je snaživý, aktívny a spoľahlivý. Pri zvýšenej záťaži má tendenciu sa odpútať od nepríjemností a reality, čo môže viesť ku konzumnému spôsobu života. Ešte nemá odmietavý postoj k užívaniu psychotropných a iných omamných látok. Počas letných prázdnin ukradol starej matke zlato, čo bolo dôvodom, že sa vrátil z dovolenky skôr, a to dňa 18.08.2020. Následne bol podrobený toxikologickému vyšetreniu moču na prítomnosť THC s pozitívnym výsledkom, za čo bol potrestaný podľa školského poriadku. V školskom roku 2020/2021 je znovu žiakom X.. ročníka odboru I.. V škole dosahuje veľmi dobré výsledky. Aktuálne najčastejšie komunikuje so svojou staršou sestrou. Medzi maloletým a starou matkou je narušený vzťah.

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona číslo 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

14. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletého zomreli. Maloletý W. bol horecítovaným rozhodnutím súdu zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. W.. Horecítovaným uznesením tunajšieho súdu mu bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci realizované v Reedukačnom centre I., nakoľko súd skonštatoval, že stará matka má vážne problémy so starostlivosťou o maloletého (čo sama priznala), ktoré spočívali v páchaní jeho trestnej činnosti, nerešpektovaní jej osoby a v tom, že maloletý užíval omamné látky, čím si vážnym spôsobom poškodzoval svoje zdravie. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že výchovné opatrenie síce plní svoj účel, no však maloletý W. si musí osvojiť pozitívne zmeny v správaní a eliminovať páchanie trestnej činnosti, požívanie drog a iných návykových látok a s prihliadnutím na jeho výrazne narušený vzťah so starou matkou je v čo najlepšom záujme maloletého W. i naďalej mu zabezpečovať odbornú pomoc pobytovou formou, a to nariadením ústavnej starostlivosti. Súd taktiež rozhodol, že ústavná starostlivosť bude realizovaná v Reedukačnom centre I.. Týmto rozhodnutím o nariadenie ústavnej výchovy bolo zmenené horecítované rozhodnutie o nariadení náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. V danej veci súd v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Trenčín (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods.1 CMP).